

9267 N/14
251 3/6.

FONDAMENTSTEENEN

NO. II.

Spel- en Leesboek

VOOR

DE AFRIKAANSCHJE JEUGD.

Nog Twaalf Letters.

VIJFDE DRUK.

PAARL :

D. F. DU TOIT & Co., DRUKKERS EN BOEKBINDERS.

1894.

AT

DEV

m aar
m eer

Mi-na
mama

Eene let-ter meer, ee-ne m.
Leer nu stil, Mina. Is ee-ne
m net als ee-ne n? Maar
An-net en El-la storen u.
Neen, Ma-ma, An-net en
El-la minnen mij, en ne-
men mij mee naar Sa-ra.

D aan
d aar
da-dels

Do-ra
st aat
st uur

Daar is oom Daan, en daar
is Do-ra, en daar staat ee-
ne da-me. Oom nam ons
eens mee naar de da-me,
en de da-me stuur-de ons
dadels, en deel-de de da-dels
on-der ons rond.

T wee
w at
Wil-lem

V oor
va-der
ver-tel t

Twee letters meer, de v en
de w; V voor Vader, W voor
Wil-lem. Er was eens een
man met den naam van Va-
der Wil-lem. In wat land
was dat? Van a-vond ver-
telt Ma u van Vader W.

m and	d ans	v ind
m unt	d elf	v ast
m uts	d urf	v eld
m ors	d olf	w ind
mild	d arm	w alm

sm eer	dw aas	vr ees
sm aad	dw aal	vr oom
sm id	dr eef	vr aat
sm al	dr oom	wr eed

J an
j as
J aat

Jam-mer
ste-vels
sl oot

Neef Jan in een war-men
jas ! Jam-mer dat de jas
nat is. Is mijn jas nat,
Jaatje ? Ja, ja, neef-je ? U
was weer in de sloot, en
daar wer-den jas en ste-vels
wa-ter-nat.

K o m t d o n - k e r h a r t
t o k o n - r u s t h e e l

Tok, tok, tok ! Kom in, kom in. Waar komt het in den don-ker van daan, mijn hartje ? O van Ma ? Dat wist ik wel. Laat mij u dan maar weer naar Ma mee nemen, aans is het heel en al don-ker, en dan is Ma in vol-le on-rust.

P op sl aap Fl oortje

Myn pop, o myn hond-je van een pop! Myn pop is myn kind-je, en myn kind-je is al-toos met my; als ik slaap en als ik op-sta; als ik eet en als ik wandel. Myn kind-je heet naar Ma. Ma heet Flo-ra, en myn pop heet Floor-tje.

k olk	h ulp	p alm
k alf	h alm	p ols
k alm	h alf	p ers
k arn	h eld	j urk

k ort	h and	j ood
kl ad	kn aap	pr aal
kn ap	kr oop	sp ook
kl ap	kleed	sp aar
kn ip	kloof	pl aat

g aan k erk gaar-ne
G eef kl ok ar-men

Hoor daar de klok, Ma! Het
is tyd om naar kerk te gaan.

Mag ik met u mee gaan?

Ik ga gaar-ne na de kerk,

want daar hoor ik Gods

Woord, daar looft en dankt

men den Heer, en daar geef

ik ook wat voor de ar-men.

Zal Kaap ver-lang
zus ka-mer A-jah

Zal Pa van a-vond komen?

A-jah, zeg, zal Pa van a-
vond komen? Ik ver-lang

zoo naar Pa en naar Zus.

Zus en Pa ko-men van de
Kaap. Kyk, Ma is ook weg.

Is zij Pa en Zus gaan ha-
len, of is zij in de ka-mer?

Bet-je gans-jes bin-nen

Naar bin-nen, Bet, naar binnen! Het is laat, het is hoog tijd voor kind-je om naar bed te gaan. De gans-jes en eend-jes zijn lang reeds van de werf. Kom nu in een bad, dan een jurk aan, en dan naar bed. Slaap ge-rust en droom met lust.

Ce-der

cy-fer

Ci-pres

cir-kel

O, ik weet het wel, de ce-der is een hoo-ge boom, en de ci-pres is ook een boom. Ik weet ook in wat land de ce-der te vinden is. Neem my ook eens mee naar dat land, Pa, of is het te ver van het land waar wij wo-nen?

Kr ygt Vr aagt Kw ynt

Nog meer let-ters, Mama? Kryg
ik nog meer let-ters te leeren? Op
elk blaad-je kreeg ik er weer ee-ne
by. Ik wil wel we-ten of ik ze nu
al-len ken. Jan zegt "Neen". Maar
ik zeg "Ja". En dit weet ik wel,
dat ik er geen een meer noo-dig heb.

Dr yft Dr aaft Bl yft

Dolf, ik ga mees-ter vra-gen om
my het a b c op een blaad-je te
ge-ven; dan krygt gy het ook van
my. hoor. Gij zijt een bra-ve jon-
gen, en helpt my ook altoos; en als
mees-ter my helpt, zal ik u ook
hel-pen, dat be-loof ik u, hoor!

a b c d e f g h i j k l
m n o p q r s t u
v w x y z.

Daar staan nu al de juf-fers
in orde voor u, zoo als het be-
hoort; be-kyk ze nu maar ter
deeg, en zeg mij dan of gij ze
al-len kent. O ja, het is waar,
juf-fer q, x en y zijn u vreemd.

A B C D E F G H I J K
L M N O P Q R S T
U V W X Y Z.

Daar zijn ze al weer, de dames, twintig en zes, al-len net-jes gekleed en weer in or-de naast elkaar. O-ver Q, X en Y kwel ik mij maar min; zij ko-men zel-den voor, en zijn meest onder vreemden.

aalf	tw aalf	klanken
ank	dr ank	klim-men

O, o ! ik ben zoo bly ! Ik ken al de let-ters, de klan-ken ook. En spellen ? O, dat gaat als een rymp-je ! hoor maar : aat, str aat em, str em ; eng, br eng. Maar wat nog be-ter is, ik kan zelfs al le-zen ; elf, twaalf stuk-jes lezen.

spr eek str and spl int

A-dolf kan le-zen, hy is o, zoo bly ; nu wi\ hy zyn zus-je ook eens bly maken. “Kom, Jetta,” zegt hy, “kom, ik zal u ook leeren le-zen.” Hy brengt Jet in de ka-mer, tilt haar op de so-fa, en gaat naast haar zit-ten. En wat hy zoo gaar-ne wil, zegt

hy haar in een versje :

“Leer nu, Zus-je kom.

Keer het blaad-je eens om,

nog een let-ter,

nog een re-gel,

nog een les-je,

nog-een woord,

Rep u, zus-je, kom,

't Uur-tje is al haast om.”

A-dolf is mees-ter. O, wat een pret! Frans en Jan komen ook by hem lee-ren, Jaat-jes is er al. Ja, dat is een pret om zoo mees-ter-tje te spelen! Wat heeft hy het druk! En wat is hy ernstig. Hoor hem daar eens spre-ken. “Kin-ders, let op! Ik zal u nu wat ver-tel-len; het is van de c en

de h, De-ze twee staan gaarne by el-kaar, en dan klin-ken zij net pre-cies als de g, al-leen wat har-der. Daar, a ch; o ch; u ch.” Is Dolf geen aar-dig mees-ter-tje? Hy kan de kinders wel u-ren lang zoo ver-maken. Vader komt er wel eens op af, en zegt dan: “Dolf wordt nog een knap-pe man.”

t och	w acht	l icht
n och	d acht	l ucht

Wil-lem, och, help my toch ! help
my toch ! De kat is ach-ter myn vo-
gel-tje aan. Daar, daar ! ach, ze
heeft het. Arm din-ge-tje, het is
dood ! Ach, nu is al myn ver-maak
weg. Wacht lee-ly-ke kat, ik zal
je vinden !

wach-ten trach-ten vrucht

lach-ten krach-ten vracht

Wees maar te vrede, myn zus-je.
Ik zal trach-ten weer een vink-je
voor u te kry-gen. En ver-geef Trees
nu ook maar; zy kykt toch zoo
zuur, als of zy wil zeg-gen: “Vang
ik een rot, dan pryst ge my; vang
ik een vink dan haat ge my.”

sch aam sch an-de men sch
sch eer sch aam-te wen sch
sch oon sch aar-tje wa sch

In de school is het my zeer aangenaam. O, wy hebben er soms grap-pen! Giste-ren las een jongen heel deftig: “Een skoon skaap-je kwam in de skool en skop-te met zyn poot-je in een skreef-je.”

sch eer-tyd	sch om-mel
sch elmp-je	sch el-pen
sch ool-tyd	sch ul-den

‘Hendrik!’ sprak Meester, ‘zyt ge nu ook een schoon schaap-je? Heb ik u al vyf-tig maal vergeefs gezegd dat sch geen sk is, maar als sg wordt ge-le-zen?’ O Tan-te, ik lach-te, dat ik my la-ter schaam-de.

Morgen, Pa! Mor-gen, Ma! O,
welk een bly-de morgen! Het
licht is vroe-lijk, en de lucht
vroe-lyk! De vel-den zyn vroe-lyk,
en de vo-ge-len vroe-lyk! Al-les,
al-les maakt my bly-de! Er is nu
geen donker ple-kje op aar-de
meer; o-ver-al is licht, o-ver-al le-
ven, o-ver-al blyd-schap!

Het is my als of hon-der-den
stem-men te ge-lyk tot my spre-
ken : “Kind, loof den Heer, loof
on-zen God!”

Voor my toch geen a-vond,

Voor my toch geen nacht!

De dag maakt my bly-de—

Ja, zelfs als ik ly-de,

Maakt de och-tend my bly-de—

Het zon-licht geeft kracht!

Nacht, Pa! Nacht, Ma! Of ik
nu reeds ga sla-pen? Och neen!
Maar, ik ga toch naar mijn ka-
mer-tje. Daar sta ik dan nog
lang, lang, voor myn ven-ster naar
de ster-ren te ky-ken. Ze zyn zoo
schoon. Ha-re taal is zoo zacht en
toch zoo klaar; een kind zelfs kan
ha-re spraak ver-staan.

Weet gy wat zy tot my zeg-gen ?

“God is groot! God is heerlyk !

O geef Hem uw hart !”

Ik leef in den a-vond,

Tot my spreekt de nacht!

Gy Star-ren daar bo-ven

Noopt my God te lo-ven;

Gy star-ren daar bo-ven

Wenkt my door uw pracht!

Zoo !.... Al-weer aan het laat-ste blaad-je
ge-ko-men. Dat is flink ! Mor-gen kryg ik ze-ker
nom-mer III. U leg ik nu daar vrind-je, daar
op het rak-je, naast nom-mer I. Als myn zus-je
la-ter naar school gaat, geef ik u en uw maat aan
haar. Tot dan, zeg ik u vaar wel ! Vaar wel en
har-te-lyk dank !